

SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV-1010. Tālrunis: 67830735, 67210274. E-pasts: tiesa@satversmestiesa.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2026. gada 18. septembrī

Satversmes tiesas 2. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Anita Rodiņa, tiesneses Jautrīte Briede un Veronika Krūmiņa,
kolēģijas sēdē izskatījusi pieteikuma iesniedzēju [..] un [..] pieteikumu par lietas ierosināšanu (ieteikums Nr. 161/2026),

konstatēja:

1. Ieteikuma iesniedzēji lūdz Satversmes tiesu atzīt Civilprocesa likuma 479. panta 1. punktu (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes 92. panta pirmajam teikumam un attiecībā uz ieteikuma iesniedzējiem par spēkā neesošu no pamattiesību aizskāruma rašanās brīža.

2. Apstrīdētajā normā noteikts:

“Par jaunatklātiem apstākļiem atzīst:

1) būtiskus lietas apstākļus, kas pastāvēja lietas izskatīšanas laikā, bet nebija un nevarēja būt zināmi ieteikuma iesniedzējam;
[..].”

3. Ar spēkā stājušos spriedumu daļēji apmierināta maksātnespējas procesa administratores prasība atzīt par spēkā neesošu starp ieteikuma iesniedzējiem noslēgto pirkuma līgumu. Ieteikuma iesniedzēji vairākkārt iesnieguši ieteikumus par lietas jaunu izskatīšanu sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem, taču tiesa atteikusies tos pieņemt. Ieteikuma iesniedzēji uzskata, ka tiesa, pamatojoties

uz apstrīdēto normu, nepamatoti atteikusies atzīt viņu norādītos apstākļus par jaunatklātiem. Tādējādi spēkā paliekot netaisnīgs spriedums un tiekot aizskartas pieteikuma iesniedzēju tiesības uz taisnīgu tiesu, kas nostiprinātas Latvijas Republikas Satversmes 92. panta pirmajā teikumā.

Tā kā pieteikuma iesniedzēji pieteikumus par lietas jaunu izskatīšanu sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem iesnieguši individuāli, ar atšķirīgu saturu un atšķirīgos laikos, pieteikuma atbilstība Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² panta prasībām vērtējama atsevišķi attiecībā uz katru pieteikuma iesniedzēju.

4. Vispirms kolēģija vērtēs [..] pieteikuma atbilstību Satversmes tiesas likuma prasībām.

Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtās daļas pirmo teikumu konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai var iesniegt sešu mēnešu laikā pēc pēdējās institūcijas nolēmuma spēkā stāšanās.

Ar apgabaltiesas tiesneša [datums] tika atteikts pieņemt [..] pieteikumu par lietas jaunu izskatīšanu sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem, jo nebija norādīti tādi apstākļi, kas varētu tikt atzīti par jaunatklātiem apstākļiem. Senāts ar rīcības sēdes lēmumu [datums] atteicās pieņemt blakus sūdzību.

Ar Senāta [datums] lēmumu atteikts pieņemt [..] pieteikumu par lietas jaunu izskatīšanu sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem, jo likumā noteiktajā kārtībā un apmērā nebija samaksāta drošības nauda.

No minētās faktiskās situācijas izriet, ka jautājums par lietas jaunu izskatīšanu sakarā ar jaunatklātajiem apstākļiem pēc būtības izlemts ar Senāta [datums] lēmumu. Savukārt Senāta [datums] lēmums nevar ietekmēt konstitucionālās sūdzības iesniegšanas termiņa skaitījumu attiecībā uz normu, kas nosaka, kādi apstākļi var tikt atzīti par jaunatklātiem, jo šajā lēmumā jautājums par jaunatklātiem apstākļiem vispār netika vērtēts. Konstitucionālā sūdzība Satversmes tiesā iesniegta 2026. gada 23. jūlijā. Tātad [..] nav ievērojis konstitucionālās sūdzības iesniegšanas termiņu.

Līdz ar to [..] pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtās daļas pirmajā teikumā noteiktajām prasībām.

5. Tālāk vērtējama [..] pieteikuma atbilstība Satversmes tiesas likuma prasībām.

Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmajai daļai konstitucionālo sūdzību var iesniegt ikviena persona, kura uzskata, ka viņai

Latvijas Republikas Satversmē ietvertās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiska spēka tiesību normai. Savukārt šā panta sestās daļas 1. punktā noteikts, ka pieteikumā minētais uzskats jāpamato.

Personas pamattiesību aizskārums ir konstatējams, ja, pirmkārt, personai Latvijas Republikas Satversmē ir ietvertas konkrētas pamattiesības, proti, apstrīdētā norma ietilpst šo pamattiesību tvērumā, un, otrkārt, tieši apstrīdētā norma aizskar šīs pamattiesības (piemēram, *Satversmes tiesas 2020. gada 30. decembra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2020-08-01 11. punkts*).

Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka apstrīdētā norma liedz lietas jaunu izskatīšanu situācijā, kad būtisks pierādījums radies vai iegūts pēc sprieduma stāšanās spēkā. Tomēr no apgabaltiesas lēmumiem konstatējams, ka apgabaltiesa ir atteikusies pieņemt pieteikuma iesniedzēja pieteikumu par lietas jaunu izskatīšanu sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem, jo atzinusi, ka pieteikumā nav norādīti apstākļi, kuri var tikt atzīti par jaunatklātiem. Apgabaltiesa abos lēmumos norāda, ka apstākļi, kurus pieteikuma iesniedzējs uzskata par jaunatklātiem, pēc būtības ir vērsti uz sprieduma tiesiskuma un pamatotības apstrīdēšanu, nevis uz kādu būtisku faktu atklāšanu, kas lietas izskatīšanas laikā objektīvi nebija un nevarēja būt zināmi. Līdz ar to konstatējams, ka apgabaltiesa pieteikumus nav pieņēmusi, jo tie bija vērsti uz sprieduma tiesiskuma apstrīdēšanu, kas nav atbilstoši apstrīdētajai normai izskatāms jautājums, nevis tādēļ, ka apstrīdētā norma liegtu vērtēt apstākļus, kas radušies pēc sprieduma spēkā stāšanās.

Pieteikuma iesniedzējs ir arī sniedzis viedokli par to, kāpēc spriedums civillietā un lēmumi, ar kuriem atteikts pieņemt pieteikumus par lietas jaunu izskatīšanu, ir nepareizi. Tomēr šie apsvērumi nav pamats lietas ierosināšanai Satversmes tiesā, jo tās kompetencē neietilpst pārbaudīt, vai tiesa konkrētajā civillietā pareizi interpretējusi un piemērojusi tiesību normas (piemēram, *Satversmes tiesas 2021. gada 15. oktobra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2020-63-01 15. punkts*).

Tādējādi pieteikumā nav sniegts pamatojums tam, ka tieši apstrīdētā norma radītu pieteikuma iesniedzējam Latvijas Republikas Satversmes 92. panta pirmajā teikumā ietverto tiesību uz taisnīgu tiesu aizskārumu.

Līdz ar to [.] pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmās daļas un sestās daļas 1. punkta prasībām.

6. Pieteikums Satversmes tiesā iesniegts 2026. gada 23. jūlijā. Satversmes tiesas elektroniskās dokumentu aprites sistēmas kļūdas dēļ tas nodots izskatīšanai kolēģijai 2026. gada 24. augustā. Tādējādi pieteikums netika izskatīts Satversmes tiesas likuma 20. panta septītajā daļā noteiktajā termiņā, proti, viena mēneša laikā no pieteikuma iesniegšanas dienas.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 2. kolēģija

nolēma:

1. Atteikties ierosināt lietu pēc [..] un [..] pieteikuma (ieteikums Nr. 161/2026).

2. Atvainoties [..] un [..] par kavējumu viņu ieteikuma izskatīšanā.

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

Anita Rodiņa

*Dokuments parakstīts ar drošu
elektronisko parakstu.*